

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

چه کسی ، با چه نوع شخصیتی ،
کدام شغل را انتخاب می کند ؟

نویسنده :

دکتر احمد به پژوه

نقد و بررسی :

دکتر رجبعلی مظلومی

۱۳۸۷

به پژوه ، احمد، ۱۳۲۷
چه کسی با چه نوع شخصیتی، کدام شغل را انتخاب می کند؟
احمد به پژوه: نقد و بررسی رجبعلی مظلومی.

تهران : انتشارات انجمن اولیا و مربیان
۷۲ ص . : مضور . - (شماره انتشار ۶۳)
ISBN 964-451-076-3

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.
بشت جلد به انگلیسی : Ahmad Behpajoooh
Personality and occupational choice.

چاپ ششم : بهار ۸۷

کتابنامه : ص. ۳۶-۳۷ ؛ همچنین به صورت زیرنویس .

۱ . شغل یابی . الف مظلومی ، رجبعلی ، ۱۳۰۶-۱۳۷۷ .

ب . سازمان مرکزی انجمن اولیا و مربیان جمهوری اسلامی ایران .

ج . عنوان . ۹ چ ۹ ب / HF ۵۳۸۱ ۳۷۱/۴۲۵

کتابخانه ملی ایران ۸۱ / ۲۵۴۸۰ - ۷۹ م

انتشارات انجمن اولیا و مربیان

شماره ی انتشار : ۶۳

چه کسی ، با چه نوع شخصیتی ،
کدام شغل را انتخاب می کند؟

نویسنده: دکتر احمد به پژوه

نقد و بررسی : دکتر رجبعلی مظلومی

با همکاری : دفتر مشاوره و تحقیق

وزارت آموزش و پرورش

آماده سازی : مدیریت آموزش، تحقیقات و تالیفات (گروه تحقیقات و تالیفات)

امور چاپ و توزیع: مدیریت اداری و مالی

چاپ و صحافی : ارین - قیمت : ۶۰۰۰ ریال

طراح جلد : جعفر اسدی

چاپ ششم : بهار ۸۷ - ۳۰۰۰ جلد

شابک ۳-۷۶-۰۰۷۶-۴۵۱-۹۶۴

کلیه ی حقوق محفوظ است

تهران : خ انقلاب اسلامی، خ برادران شهید مظفر (صبا ی شمالی)

ساختمان شماره ۵ وزارت آموزش و پرورش - پلاک ۳۶

سازمان مرکزی انجمن اولیا و مربیان تلفن: ۹ - ۴۹۱۰۴۶۴۸۰

فروشگاه مرکزی خ - قدس - ابتدای خ طالقانی غربی شماره ۱۱۹ تلفن : ۸۸۹۵۸۱۷۹

نمابر: ۸۸۹۵۸۱۹۰

Email: oila@POST.Ir website: payvand.medu.ir

فهرست مطالب

بخش اول: فهرست مطالب رساله تحقیقی از دکتر احمد به پژوه به انضمام نقد و بررسی از دکتر رجبعلی مظلومی	
سخن ناشر	۳
یادداشت	۴
مقدمه	۷
یادآوری	۸
پیشگفتار	۹
رابطه شغل و شخصیت با راهنمایی حرفه‌ای	۱۶
انتخاب شغل و نقش خانواده	۱۹
انتخاب شغل و نقش جنسیت	۲۰
انتخاب شغل و نقش وراثت	۲۱
انتخاب شغل و نقش هوش	۲۱
دسته‌بندی مشاغل بر اساس علایق	۲۲
رابطه شخصیت متناسب با موفقیت شغلی	۲۴
نظریه‌های گوناگون چه می‌گویند؟	۲۴
نظریه گینزبرگ	۲۵
نظریه رو	۲۵
نظریه سوپر	۲۶

۲۹	نظریه هالند.....
۳۱	نظریه هرزبرگ.....
۳۱	نظریه فروید.....
۳۲	نظریه اریکسون.....
۳۳	نتیجه.....
۳۴	پیشنهادات.....
۳۶	منابع.....
۳۸	معرفی چند منبع مفید.....
	بخش دوم: مقالات پیوست از دکتر رجبعلی مظلومی
۴۳	بحثی در نیازها.....
۴۶	با این مقدمات، جای «شغل» که جاست؟ و برای چیست؟.....
۵۰	در چنین موردی هم باید تحقیقی شایسته صورت بگیرد.....
۵۲	تصمیم.....
۵۶	«عنوان»، ضمیمه است یا «متن»؟.....
۵۹	رعایت‌های شغلی.....
۶۱	چه شغل‌هایی را انتخاب کنیم؟.....

سخن ناشر :

هر انسانی برای تأمین نیازهای زندگی و ادامه‌ی حیات خود باید تلاش کند. کار و کوشش نه تنها باعث آسایش و آرامش زندگی خانوادگی می‌شود، بلکه در پیشرفت و تعالی جامعه نیز مؤثر است. انسان خوشبخت کسی است که برای فراهم ساختن نیازهای خود و خانواده‌اش کار می‌کند. حضرت علی (ع) در همین رابطه فرموده است: **قَدْ سَعِدَ مَنْ جَدَّ بِه رَاسْتِي نِيكَبَخْتِ شَدَّ كَسِي كَه تَلَّاش وَ كُوشِش كَرَد.**^۱

به همان اندازه‌ای که کار کردن در فرهنگ اسلام مورد تأکید و توصیه قرار گرفته، از تنبلی و بی‌کاری نیز نهی شده است و افراد تن‌پرور و بی‌کار همواره مورد نکوهش بوده و هستند حضرت علی (ع) در این خصوص نیز فرموده است: **مَنْ ضَعُفَ جِدَّةُ قُوِّي ضَيْدُهُ؛ كَسِي كَه دَر تَلَّاش نَاتَوَّان بَاشَد، دَشْمَنْش نِيرومَنْد كَرَد.**

کتاب «چه کسی، با چه نوع شخصیتی، کدام شغل را انتخاب می‌کند»، مجموعه‌ی مختصر و مفیدی است که اطلاعات کاربردی و مهمی در رابطه با انتخاب شغل به مخاطبان ارائه می‌دهد و رابطه‌ی آن را با خانواده، جنسیت، وراثت، هوش و سلیقه‌های افراد بیان می‌کند. امید است همه‌مربیان، پدران، مادران و جوانان جویای کار بتوانند از محتوای آن در انتخاب شغل بهره بگیرند.

انتشارات انجمن اولیا و مربیان

۱- غررالحکم و درراکلم، آمدی، ج ۱، سید هاشم رسولی محلاتی، ص ۱۷۸.

شماره ۸/۱۰۹۰، چاپ دفتر نشر فرهنگ اسلامی

۲- همان، شماره ۶/۱۰۹۲.

یادداشت

انما تفاضل القوم بالاعمال

سیر تحولات پیچیده و فزاینده جهان امروز در آستانه ورود به هزاره سوم با توجه به پیشرفت سریع علم و تکنولوژی و تنوع متزاید دنیای مشاغل، جامعه معاصر را با سه انفجار بزرگ روبرو کرده است؟ ۱- انفجار دانش و اطلاعات ۲- انفجار جمعیت ۳- انفجار ارزش‌ها. از این میان در قلمرو انفجار ارزش‌ها بیم آن می‌رود که کشورهای در حال توسعه بدون آمادگی لازم و برنامه‌ریزی اصولی برای مقابله با این انفجار، دچار نوعی خودباختگی علمی، سردرگمی در تصمیم‌گیری و خودبیگانگی فرهنگی گردند. از این رو آنچه می‌تواند به منزله سپری محکم و نفوذناپذیر در مقابل آثار متقی این انفجارات بایستد، نیروی انسانی مؤمن و کارآمدی است که با تکیه بر قابلیت‌ها و استعدادهای خدادادی‌اش همسو با نیازها و امکانات جامعه خویش در جهت نوآوری، خلاقیت و کمال‌گام بردارد. اجرای عملی چنین برنامه‌ای مستلزم کاوش استعدادها و توانمندی‌های نسل سازنده جامعه و هدایت آن به مسیری است که موجبات بهره‌وری و توسعه یافتگی را فراهم آورد و این مهم از جمله وظایف خطیر دستگاه تعلیم و تربیت کشور قرار می‌گیرد.

خوشبختانه در کشور اسلامی ما پس از پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی و ایجاد

۱- جز این نیست که برتری یک قوم به اعمال و کارهایی است که انجام می‌دهند: امام جعفر صادق (ع):

تفسیرالمعاش ۲۸۸/۱

تغییر بنیادی در ساختار نظام آموزش و پرورش و بدنبال آن اجرای عملی نظام جدید آموزش متوسطه گامهای مهمی به منظور استفاده بهینه از نیروی انسانی جامعه در قالب تطبیق استعدادها و توانمندیهای افراد با نیازها و امکانات کشور برداشته شده است که یکی از اهرمهای اصلی آن، اجرای سیاست‌های هدایت تحصیلی و شغلی در راستای برنامه‌های توسعه کشور می‌باشد.

از طرف دیگر در شرایط کنونی نیاز مبرم نوجوانان و جوانان کشور به منابع و آثاری که آنها را در زمینه تصمیم‌گیری و انتخاب حرفه و شغل مناسب، متناسب با ویژگی‌های شخصیتی آنان و نیازهای کشوری یاری رساند انکارناپذیر است.

اثر گرانمایه حاضر تحت عنوان: «چه کسی، با چه نوع شخصیتی، کدام شغل را انتخاب می‌کند؟» که در پرتو توحید مساعی دو شخصیت ارجمند دانشگاهی آقایان دکتر رجبعلی مظلومی و دکتر احمد به پژوه به نگارش درآمده است می‌تواند به منزله چراغ راهی برای نسل نو و خلاق جامعه ما برای تصمیم‌گیری اصولی و انتخاب صحیح شغلی و حرفه‌ای قلمداد گردد.

امید است که این اثر در این دوره از حرکت انقلاب اسلامی (دوران بازسازی) متناسب با زنجیره برنامه‌های توسعه فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی کشور اسلامی موجبات رشد و ارتقاء فرهنگ بهره‌وری آنگونه که شایسته مکتب تعالی بخش توحید است را فراهم آورد. انشاءالله

عبدالعظیم کریمی

مدیرکل دفتر مشاوره و تحقیق

بخش اول

رساله تحقیقی از دکتر احمد به پژوه به انضمام

نقد و بررسی از دکتر رجبعلی مظلومی

درینجا چاپ سوم کتاب حاضر

زمانی انتشار می یابد که استاد فرزانه و معلم اخلاق

دکتر رجبعلی مظلومی

دیگر در میان ما نیست

و روحش به ملکوت اعلی پیوسته است.

روانش شاد و یادش گرامی باد

مقدمه

رساله‌ای تحقیقی تحت عنوان:

«چه کسی، با چه نوع شخصیتی، کدام شغل را انتخاب می‌کند؟»

نوشته آقای «دکتر احمد به پژوه»

از سوی «دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی - دانشگاه تهران» به دست ما رسید و نظرخواهی کرده بودند.

ضمن اینکه این کوشش ارزنده را قدردانی می‌نمائیم، یادآور هستیم و تأکید داریم بر: ضرورت چنین بحثی در جامعه خودمان، با لزوم بیان چگونگی چنان تحویل نظری و عقیدتی که بخاطر «انقلاب اسلامی» باید در آن موضوع، صورت گیرد؛ و آنچه را که ما توانسته‌ایم، در کنار مطلب، بحثی و یا توضیحی داشته باشیم، در حاشیه عرضه می‌داریم.

امید است، خوانندگان عزیز نقایص «گفته ما را» رفع کنند، و بر حسن آن بیفزایند.

دکتر رجیعی مظلومی

یادآوری

آنچه از نظر شما می‌گذرد، در دو قسمت تنظیم شده است:

قسمت اول، مطالب مربوط به رساله تحقیقی است که با حروف درشت و در قسمت بالای صفحه آمده است.

قسمت دوم، مطالب مربوط به «نقد و بررسی» است که با حروف ریز و در قسمت پایین صفحه منعکس شده است.

● در پایان کتاب، چند مقاله طرح کرده‌ایم تا روشن‌تر، دیدگاه ما (مکتب ما) را دربارهٔ «شغل» معلوم بدارد.

امید آنکه روزی، شغل را «وظیفه» بدانیم و بلکه «خدمت» بدانیم و شایسته‌تر آنکه «عبادت» بدانیم و باز امید آنکه: در محل کار، خود را و هر چه داریم، در حضور خدا، و بلکه وابسته به عنایت خدا بدانیم.

و شایسته‌تر آنکه از آن خدا (مملوک و ملک او) بدانیم.

و باز امید آنکه، «درآمد» را که در پایان هر روز و در انجام هر کار حاصل می‌کنیم (رزق خود) بشماریم.

و بلکه پیش از آمدن به کارگاه و بامداد هر روز، رزق را از خداوند «حواله شده» بدانیم.

شایسته‌تر از آنکه، هیچ انتظار عایدی جز کسب آخرت از این فعالیت کاری آن روز نداشته باشیم.

آن روز که شغل‌ها معنا و نظام انسانی پیدا کنند، نظام کشور را امید، توان داشت.